

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Иван Стоянов Димитров

катедра „Поп и джаз изкуство“

на НМА „Проф. Панчо Владигеров“

за дисертационния труд на

Марина Иванова Господинова на тема:

**„ВРЪЗКАТА МЕЖДУ БИБОП ИДИОМА И СКАТ ИМПРОВИЗАЦИЯТА В
МУЗИКАЛНИЯ ЕЗИК НА ДЖАЗ ВОКАЛИСТИТЕ“**

за присъждане на образователната и научна степен “доктор”

Професионално направление 8. 3. Музикално и танцово изкуство

Докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ на

АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО, ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

“Проф. Асен Диамандиев” – гр. Пловдив

Научен ръководител: проф. д-р Борислав Ясенов

Марина Господинова е една от най-популярните джаз изпълнителки в България. Музикалното си образование получава в Национална музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София. Работи с едни от най-изявените български и чуждестранни джаз изпълнители, като умело съчетава концертната си дейност с преподаване по поп и джаз пеене в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ в гр. Пловдив.

Трудът на Марина Господинова е насочен към приложението на скат пеенето в джаз музиката с цел обогатяване на педагогическия опит във връзка с прилагането на различни импровизаторски техники върху обучаващите се певци.

Изследването на дисертационният труд се състои от **158** стр. и е структуриран в увод, **4** глави, заключение, справка за основните приноси на дисертационния труд, публикации по темата, приложения, творческа

автобиография и библиография включваща **68** източника, използвани в автореферата, от които **20** на кирилица, **36** на латиница и **12** интернет източника.

Още в началото на дисертационния труд докторантът си поставя за цел да направи общ преглед на историята на джаза, като набляга върху музикалния стил бибоп, поради непосредствената му връзка с целта на изследването и дефинира понятията скат и вокализ, в контекста на вокалната джазова импровизация. Умело е открояна ролята на издихателната (*експираторна*) мускулна група при диференцираното гласопроизвеждане като се дискутира, че правилното усвояване на дихателния процес е от съществено значение за качеството на интонацията, тоновия диапазон, контрола върху динамиката и дължината на музикалната фраза. Засегнати са фазите на дихателния цикъл като: *много кратко спиране (задържане) на въздушния поток, задържане и възстановяване (кратко освобождаване на напрежението в дихателните мускули)*.

Авторката разглежда множество проблеми, свързани с позицията на тялото при пеене като подчертава, че с времето всеки един изпълнител трябва да намери оптималната си певческа позиция, която е от съществено значение, както за контрола върху дихателния процес, така и за качеството на изпетия тон. Направен е анализ и теоретично класифициране на избрани примери от историята на джаза свързани с вокалната импровизация в контекста на бибопа. Паралелно с тях по темата са изброени елементите на бибопа, мелодия, ритъм и хармония интегрирани в процеса на разпяване за придобиване на слухова памет и са систематизирани стъпките в обучителнието на съвременните певци, позволяващи им да придобият умения на импровизатори.

Изведени са предимствата от използването на мотиви и фрази от музикални линии и сола, като разпяващи упражнения необходими за по-

нататъшното техническо овладяване на гласовия инструмент.

Докторантката застава със своя собствена теза, че импровизацията е свободно използваем набор от различни изразни средства в контекста на дадена музикална традиция, даваща свободата на изпълнителя и на тази база употребата на скат пеенето в изучаването и овладяването на гласовия инструмент позволява на вокалистите да контролират тоновия диапазон, силата на гласа, тембъра, вибраторото и други аспекти на гласовата техника, позволяващи им да създават изразителни вокални импровизации.

Дисертацията представлява завършено научно изследване, като подбора на изследователските методи са, както теоретични, така и емпирични.

Считам, че практическият принос на изследването е безспорен във връзка с изучаване на вокалната импровизация посредством скат прийома и изследването ще има практическа приложимост като методическо ръководство, както за певци, така и за инструменталисти.

Справката за приносите на дисертационния труд и авторефератът отговарят на темата и са налице необходимият брой публикации в специализирани научни издания.

Казаното до тук, ми дава пълно основание да дам своята положителна оценка на дисертационния труд и препоръчвам на уважаемото научно жури да присъди на Марина Господинова научно образователната степен “ДОКТОР” в научно направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

проф. д-р Иван Стоянов

15. 03. 2024г.